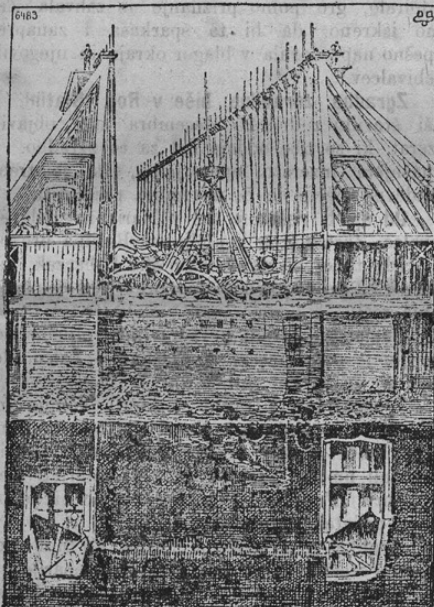

nogo in glavo. Bil je takoj mrtev. Naše prisrčno obžalovanje! Bukev je bila težka, naj bode nesrečnemu fantu zemljica lahka!

Frauheim. Ljubi „Štajerc“! Mi poštna dekleta moramo tudi v tvojem listu par odkritih besed izpregovoriti. Župnik framski Franc Mursič je javnosti itak že zaradi svojih tožb znan. Ali vedno več slabšega čujemo o njemu. Neki fant je imel deklino za ljubico že eno leto in dobila sta otroka. Zdaj je ta deklica baje v „Marijini družbi.“ Mursič jo je vprašal, ali ima deklina kakšnega fanta in rekla je, da ja. Potem ji je zapovedal, da ga mora zapustiti, ker drugače bi jo izbrisal. On je rekel, da takega žihar ima, ki je v „Marijini družbi“. . . Ko bi bil ta Mursič tako lep, kakor je priedzen in političen, ne bi imel para! V nedeljah popoldne ima z „Marijino družbo“ shod, ki se konča preko noči. Potem gre on poleg tistih devic domu in pri tej in oni hiši zopet zboruje. V nedeljo pa šifra raz/ prižnice. . . Kmetje, varujte svoje deklino pred političnimi duhovniki!

Podmorska dela.

Pred okroglo 13 leti se je v pristani Havanne vsled razstrelbe kotlja potopila bojna barka „Maine.“ Amerikanci so trdili, da so Španci to razstrelbo povzročili. To je bil tudi neposredni povod takratne špansko-

Die Hietung des im Jahre 1897 im Hafen von Havanna gesunkenen amerikanischen Panzers „Maine“.

amerikanske vojne. Od tega časa sem je barka skozi 13 let na dnu morja počivala. Seveda je vrednost materiala zelo visoka. Zato so inženirji uresničili zdaj velikanski „dok“, potom katerega hočejo potopljeno barko dvigniti. Naša slika kaže to velikansko delo.

Odgovorni urednik lističa „Südsteirische Volks-Stimme“

Rihard Watzlawek-Sanneck

(Pregleden opis njegovega dosedanjega delovanja.)*

Pred enim mesecem smo v našem listu cenj. našim čitateljem obljubili, da sporočimo v kratkem širji javnosti docela resnici odgovarjajoča in suha dejstva iz velezanimivega dosedanjega delovanja slovečega prepisuna in duhovitega slatvopisatelja Riharda Watzlawek, ki je sedaj pu raznoterih sicer pikantnih, toda nevarnih in trupalnih pustolovinah izdajatelj in odgovorni

*) Opomba uredništva. Iz raznih strani se nas je naprosilo, da posvetimo v kloako R. Watzlaweka. Objavili bomo tedaj nam poslane dopise, ki se dajo seveda vsi do zadnje črke sodniško dokazati. Po pravici rečeno, ne objavimo teh dopisov zaradi pustolova in sleparja Watzlaweka samega. Ta figurica zanima pač razne preiskovalne sodnike, ali resno časopisje in resna javnost sploh bi pravzaprav ne imela povod, pečati se s tem produktom slabe vzgoje in zločinskih nagonov nezmožne domišljivosti. Mi objavimo te članke le zaradi tega, ker je ta Watzlawek nekaj „parade-Nemec“ za slovenske narodnjake, ker je Watzlawek predstavitelj politične korupcije slovenskega narodnjakstva. Ta oseba bi bila že davno izginila, ako bi se je ne oklepali — dr. Kukovci! To je pa za ničalno za izpiznavanje naših razmer in s tem se mora tudi javnost pečati! Obenem omenimo, da na eventuelne napade v slovensko-narodnem listu Watzlaweka niti z besedico odgovarjali ne bomo. Mi nismo navajeni smradu, ki ga slovenski narodnjaki tako ljubijo. . .

urednik v Celju izhajajočega zakotnega lističa „Südsteirische Volks-Stimme.“

To takrat storjeno obljubo hočemo v današnji in prihodojih številkah našega lista natančno na podlagi zbranega gradiva izpolniti; kajti mi imamo toliko mikavnega gradiva nakopičenega, da ga kar naenkrat ne moremo objaviti, ker nočemo biti v tej toli važni stvari površni in nemarni.

Pred vsem se hočemo le nekoliko in na kratko ukvarjati z drzovitim, nizkotnim in nesramnim delovanjem in nastopanjem Riharda Watzlawek v najnovejši dobi, osobito od meseca oktobra p. l. sem, katerega meseca je prevzel uredniško mesto — oprostite, da smo se zmotili, hoteli smo namreč takoj reči — mesto navadnega in odurnega prepisača tujih proizvodov, pri že imenovanem zakotnem lističu. Omenimo pa tudi že na tem mestu, da bomo doprinesli za vse naše trditve o nesramno-plovditem delovanju Watzlawekovem neizpodbitne in neovrgljive dokaze.

Prej še nekaj kratkih glavnih potez o lističu samem. Meseca septembra p. l. je raztrobil „Narodni dnevnik“, glasilo „dohtarja“ Vekoslava Kukovca in njegovih pristašev, da bode začel meseca oktobra v Celju izhajati nov nemški list. A urednik tega glasila dosita znani Vekoslav Spindler se je nedvomno zmotil ali pa nepravilno izrazil, kar se mu sploh šestokrat pripeti; brzokone je namreč že takrat mislil pribiti, da začne prvega oktobra v Celju izhajati nov narodno-napreden v tlagi nemščini — tako imenuje vedno „Narodni dnevnik“ nemščino — pisan prvaški list, kar se razvidi najjasneje iz poznejšega članka v „Narodnem dnevniku“, z dne 30. novembra p. l., št. 222, v kojem čitamo sledeče priporočilno pismo dr. Vekoslava Kukovca, ki je v najnovjšem času baje tudi časniški podjetnik:

„Südsteirische Volksstimme“ izide jutri prvič v Celju in se bode doposlala gotovo vsa številka tudi mnogim našim društvom in posameznikom na ogled. Odkar je prenehala izhajati izvrstna zagovornica koristij in pravice štajerskih Slovencev, „Südsteirische Presse“ (prej „Südsteirische Post“, in ta je bila nedvomljivo prvaški v nemščini pisan časopis, op. ur.), nismo imeli (kdo? seveda prvaki op. ur.) več lista, v katerem bi mogli mirno in objektivno sporočiti širši javnosti svoje želje in zahteve. Poročali so o nas Nemcem in večji del tudi vladi razni nemškonacionalni listi in lističi, katerim v boju proti nam seveda ni bilo niti najmanj do resnice in kateri so že itak razburjene narodne strasti na sp. Štajerju v lastnem interesu še bolj razburjali. Celo veliko število, lahko rečemo, večina pravih, treznih Nemcev na sp. Štajerju je te gonje, ki škodi osobito gospodarskemu razvoju dežele, do grla sita in si želi mirno pisanega objektivnega nemškega lista, kateri bode priznal vsakemu pravico, katera mu gre in ki se bode zavzemal za konečni narodni sporazum na sp. Štajerskem. (Prvaško-napredni hinavci bi se tu radi delali, kakor da ne bi vsakdo vedel, da ravno le prvaško časopisje neprenehoma hujska in noče imeti narodnega miru, da le prvaško časopisje neprenehoma šunta h gospodarskemu bojkotu in da le ono zastruplja dan za dnem vse javno življenje z večnim ovađutvom in šovinističnimi izbruhi besnosti op. ur.) In ne le z gospodarskega, temveč tudi s socialnega stališča bo ta list velevažen; saj bo pomagal rušiti oholo, denarja sito, sedaj vladajočo kliko v Celju, Mariboru, Ptujju, Ormožu, Brežicah in kar je še teh manjših spodnještaj. trgov in mest, ki nikakor nočejo uvideti, da so navezana na slovensko prebivalstvo in da je najbolje, ako žive z njim v miru. (Razun nekaterih dušnih pastirjev, „odvetniških piscačev in navadnih brezposelnih hujskačev, ki žive od vsakdanjega hujskanja — in ti so vsi v prvaških bojnih vrstah — je pač vsak trezno misleči človek za gospodarski in narodni mir med obema narodoma, ki sta navezana eden na drugega op. ur.) Naših notranjih političnih nesoglasij se novolist ne bode dotikal. „Südsteirische Volksstimme“ bo torej vršila važno nalogo in jo toplo priporočamo v inseriranje in naročevanje.“

Tako piše o tem novem lističu glasilo poveljnika prvaške narodno-napredne stranke v Celju z dne 30. novembra 1910, t. j. dan prej (!), ko je izšla prva številka lističa „Südsteirische Volks-Stimme.“

Pribiti hočemo že sedaj, da so postali p-samezni zavrženci iz nemškega tabora — med temi je tudi Rihard Watzlawek — oficijelno sodelavci prvaške stranke.

Z navedenim člankom „Narodnega dnevnika“ pa primerjamo to, kar je napisala v uvodnem članku pod nadpisom „Was wir wollen“

„Südsteirische Volks-Stimme“, z dne 1. oktobra p. l. Predočevati si pa moramo, da so krušni očetje, vzdrževalci in podporniki tega lista, ki setudi tiska v prvaški „Zvezni tiskarni“ v Celju, dr. Vek. Kukovec in vsi njegovi pristaši.

V tem uvodnem članku beremo med drugimi načelnimi točkami sledeče:

„Predvsem se hočemo boriti za enakopravnost in svobodo odklanjajoč, da bi nas neusposobljeni s svojimi nazori propadli neznamiti politiki za nos vodili ter tepali.“ (Gotovo programna točka narodno-napredne prvaške stranke v Celju op. ur.)

„Mi hočemo uvesti boljše odnošaje med meščani in deželjani v blaginjo hudo zaostalega trgovstva.“ (Da ne počimo samega smehu! — Farizeji vi, ki vedno hujskate h gospodarskemu bojkotu, ki se krčevito borite za gospodarsko osamosvojitve, vi, ki bi vsakega, ki je nemške narodnosti, najraje k tlom potlačili ali kar naenkrat požrli v vaš toli požrešni želedec, vi hinavci, vi hočete uvesti boljše odnošaje v prid zaostalemu trgovstvu? op. ur.)

„Mi hočemo, da je vsakdo zvest svoji narodnosti — kajti zaničujevno vsako renegatstvo — da izpolnjuje vsak svoje narodne dolžnosti iz ljubezni do svojega naroda in ne iz mržnje proti drugi narodnosti.“ (Brcnite torej, deželni poslanec nadležne odpadnike in odurne zvržence, s katerimi se sedaj zaupno bratite, iz vaših vrst, kojim so se vsiljivo pridružili; kajti prej ali slej jim bode gotovo dali zasluženo krepko brco — a mogoče, da bo že prepozno; denar ima kratek rep in strahopetni prebežniki dolge sleparske prste, s katerimi segajo nevidno pod vsemi mogočimi pretvezami in obšenami globoko, globoko — v žep, dokler je poln op. ur.)

„Povsodi bomo razkrili zlorabe in v javnih vprašanjih neustrašeno izvrševali kritiko, ne oziraje se na to, je-li se gre za Nemce ali Slovence.“ (Publigravi pisec tega članka tudi tu ni povedal resnice v tej zelo važni točki, ki bi morala biti bolj natančno določena; kajti ta načelna točka se le tedaj strinja z dejstvi, če bi se glasla: ne oziraje se na to, se-li gre za Nemce ali klerikalne Slovence; skoraj v vseh dotičnih člankih in članščih se na podel in krivičen način napada sicer večidel odlične in občesplošovane Nemce na sp. Štajerju, pa tudi klerikalne Slovence, kar se jasno vidi iz poročila o porotni razpravi F. E. Fridricha proti Vekoslavu Spindlerju op. ur.)

„Načeloma ne bomo pobijali nobene niti politične niti narodne niti verske stranke kot tako in tudi ne zavzemali nikoli nikakega določene strankarskega stališča.“ (Navadno nesramno farizejstvo! Op. ur.)

„Pobijali pa bomo hibe strankarskega življenja, sleparije in prevare ljudstva, v katerih koli taborih pridemo na take stvari (Seveda le pri sleparijah in prevarah s strani prvaške narodno-napredne stranke ne; inaeče bi moral Watzlawek že ogromno veliko smrdljivega gradiva objaviti op. ur.)

Koncem tega uvodnika pa čitamo s posebnim poudarkom posameznih izrazov načelkarjen stavek:

„Mi stopamo torej, ker s sedaj vladajočimi razmerami docela nismo zadovoljni, kot nepodkopen in opozicijski list pred javnost upajoč, da ustrežemo s tem vsestransko občuteni potrebi v blagor in zadostitev vseh dobro mislečih ljudi ter v jezo vseh zatiralcev ljudstva in klikovcev.“

Pribito je torej in pribito ostane — in naj se Watzlawek še tako peni same tegote — „Südsteirische Volks-Stimme“ v Celju je prvaški narodno-napreden nemški pisan listič.

O tem za sedaj dovolj! Sedaj pa hočemo počasi dvigniti zastiralo ter posvetiti v dosedanje življenje Watzlawekovo.

Rihard Watzlawek kot „Mica kovačeva.“

„Mica kovačeva
Pila, nič plačala;
Pil bi pač vsak hudič,
Plačal pa nič.“

Dokaze, da je Watzlawek kot urednik navaden, nesramen prepisun tujih proizvodov, doprinesemo pozneje; sploh bomo njegovo tozadno delovanje koncem tega članka osvetlili, ker silijo v ospredje drugi neštivilni zanimivi dogodljaji.

Rihard Watzlawek je zahajal od dne 15. oktobra 1909 l. naprej v gostilno gospe Elize Schneider „zum Pilsnerkeller“ v Mariboru, Freihausgasse št. 11. Bil je takrat urednik v Mariboru izhajajočega lista „Südsteirische Volkszeitung.“ Iz začetka je plačeval svoje račune takoj, a pozneje jih je ostal vsak dan na dolgu; sčasoma je narastel končno ves dolg na 59 K 46 v. Njegova upnica je bila v tej gostilni uslužbena natakarcica Lojza G. Watzlawek je omenjeno natakarcico tudi k temu pripravil, da je plačala in prevzela njegove dolgove, ki jih je napravil pri neki Katarini K. V vsem je bil torej Watzlawek natakarcico Lojzi G. dolžen 70 K 46 v.

Natakarcica bi mu ne bila nikoli niti vi-